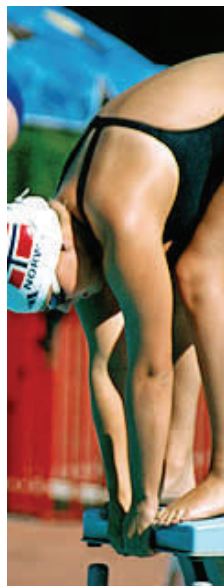

Døveidrettskultur og den døve familien

Døvekultur handler om et felles sett av holdninger og verdier, atferdstrekk og tradisjoner som kan knyttes til tegnspråk. Døveidrett kan være et uttrykk for døvekultur.

Det er pr. i dag stor forskjell på treningskvalitet og utviklingsmuligheter for døve idrettsutøvere. Noen døve idrettsutøvere trener i ordinære (hørende) klubber mens de fleste trener i egne døveidrettsklubber. Kvalitetsmessig er det stor forskjell på tilbudet døve idrettsutøvere får. Det at døve er en minoritetsgruppe, at trenere har manglende kunnskap og tegnspråkferdigheter er de viktigste årsakene til at døve ofte ikke får gode nok ”groforhold” i klubbene tror vi. Mange døve velger døveidrettsklubber pga. felles språk som gir trygghet og trivsel. Men, vi tror at ved å gjøre idrettsledere mer informerte om døveidrett – og ved å gi folk muligheter for å lære litt tegnspråk vil tilbudet til døve/hørselshemmede etter hvert bli bedre i lokale klubber og lag. Dette vil på sikt trolig også gi flere toppidrettsutøvere innen døveidrett!

Vi håper at denne brosjyren kan være med på å bevisstgjøre særforbundene og idrettslagene til å ta hensyn til de ulike verdiene som har stor betydning for døve og andre hørselshemmede idrettsutøvere. Vi ser også at særforbundene har en viktig oppgave ved å forbedre treningskvaliteten for døve. Inkluderingsarbeidet i ordinære idrettsklubber og rekrutteringsarbeidet ved siden av målrettet arbeid i forhold til døve idrettsutøvere vil være av stor betydning for at nivået blant døve idrettsutøvere skal bli bedre. Norges Døveidrettskomité bidrar gjerne i kompetansehevingen som trengs!

Har du spørsmål eller innspill, ta kontakt med oss!

Norges Døveidrettskomité
E-mail: funksjh@nif.idrett.no
Web: www.nfif.no

IDRETT FOR DØVE

Informasjon til særforbund - idrettsklubber - utøvere

Norges Funksjonshemmedes Idrettsforbund

Hva er døveidrett og toppidrett for døve?

- Språk og tilhørighet
- Døveidrettskultur
- Toppidrettskultur

NDI

Norges Døveidrettskomité

Forord

Integrering av idrettsutøvere med ulike funksjonshemninger har lenge vært et mål for norsk idrett. Vi kaller det ”Idrett for alle”. Særforbundene har de siste årene tatt ansvaret for topp- og breddeidrettstilbud for funksjonshemmede. De har et viktig ansvar i forhold til å gi et godt idrettstilbud til funksjonshemmede. Norges Døveidrettskomité (NDI) ønsker å være en aktiv bidragsyter på tvers av idrettene for at det skal være mulig å gi gruppen av mennesker med hørselshemming best mulig tilbud innen særidrettene. Det er viktig for oss å gi kunnskap om døveidrett generelt og toppidrett for døve spesielt siden vi har en språklig barriere eller har andre kommunikasjonsbehov i forhold til hørende, - men verken har en fysisk funksjonshemming eller en utviklingshemming.

Døveidrettskomitéen er opptatt av at flest mulig har mest mulig kunnskap om hvordan det er å være døv idrettsutøver i dag.

Kunnskapen om å være døv idrettsutøver, døv toppidrettsutøver eller om døveidretten generelt vil gi deg et verktøy som igjen gir muligheter for økt forståelse for ”Hva er/betyr idrett for døve?”

Målet med brosjyren er å gi mest mulig informasjon om hva det vil si å være døv idrettsutøver og at hørende får mest mulig informasjon om hva som er spesielt med idrett for døve, og hensyn man bør ta i forhold til døve.

Mennesket med øynene

Med døveidrett mener vi idrett for døve og tunghørte, dvs. å ikke kunne høre i mindre eller større grad. De fleste er i dag døvfødte eller blitt døve i tidlig alder, men en voksende gruppe av tunghørte og CI – opererte er på vei inn i samfunnet. Kommunikasjonsformen de fleste av oss bruker er tegnspråk. Tegnspråket er et selvstendig språk som brukes i kommunikasjon på samme måte som hørendes talespråk. Tegnspråket er for døve sentralt ifht kommunikasjon, kulturforståelse, dannelse og identitetsutvikling. Døveidretten er av stor sosial betydning for oss døve fordi det gir mulighet til å bryte en språklig isolering, samt at det er også en slags form for spillerom for lek og utforsking av egen identitet og roller. Døveidretten gir oss et felleskap. Internasjonalt er det slik at hvert land har sitt eget tegnspråk, men døve har evne til en slags internasjonal tegnkommunikasjon.

Internasjonal døveidrett

For å delta i internasjonale mesterskap for døve kreves det minst 55 dB hørselstap i følge ICSD (Det Internasjonale døveidrettsforbundet). Dette er en måling av gjennomsnitt over frekvensområdet i hørselen.

Deaflympics og andre store mesterskap som EM/VM for døve har stor betydning for døveidretten i alle deler av verden. Ved siden av kamp om medaljer og toppl plasseringer har arrangementene også andre viktige verdier som å sprengre grenser, både innen kultur eller språk (som Olympiske Leker).

Toppidrett for døve

Døveidrettskomitéen ønsker er at dersom det finnes døve idrettstalenter som ønsker å satse på toppidrett og har muligheter for gode prestasjoner i fremtiden, skal de få samme oppfølging/opplegg som øvrige fremtidige toppidrettsutøvere. Vi ønsker imidlertid at toppidrettsutøvere innen døveidrett blir sett på ut fra muligheter for å prestere gode resultater i Deaflympics som svarer til toppidrett for døve.

Vårt ønske er at særforbund og klubber har forståelse for at krav for å bli best i EM, VM eller OL ikke er de samme som for døve idrettsutøvere å hevde seg i Deaflympics. Døve bør kvalifisere seg ut fra hva andre døve i andre land kan prestere på toppnivå.

Toppidrett for døve må bære preg av samtlige faktorer:

- Grundig og kunnskapsbasert arbeid (bruker kunnskap om toppidrett også for døve og andre funksjonshemmede)
- Grundig og strukturert satsing gjennom flere år i sin idrett
- Ingen snarvei for å bli toppidrettsutøver – heller ikke for døve utøvere
- Kunnskapsutvikling og anvendelse
- Personlig vekst gjennom humor, trivsel og glede
- Planlegg livet og sett seg klare mål
- Deaflympics er et toppidrettsarrangement
- Toppidrett for døve ønsker vi at defineres ut fra døves internasjonale resultater sett i sammenheng med andre lands prestasjoner blant døve utøvere.